

УДК 373.1.001.76.

Н.А. Сокол, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.А. Гебер, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

АКТУАЛЬНІСТЬ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Створення та забезпечення інноваційної стратегії розвитку країни змінює соціокультурну ситуацію, означає необхідність побудови інформаційного суспільства, що базується на знаннях, які формує система освіти в державі.

Перехід до інноваційного вектору розвитку економіки детермінує напрям модернізації освіти та нові вимоги до підготовки випускників ВНЗ.

Нові вимоги до системи освіти в цілому також обумовлені обставиною, що витікає з загальних тенденцій розвитку глобальної світової економіки. Ці тенденції обумовлюють зміну підходів до оцінки професійних аспектів спеціалістів, що викликає необхідність кардинальних змін в освіті.

Узагальнюючи дослідження місця вищої освіти в формуванні фахового потенціалу і проблеми його вдосконалення можна дійти висновку, що вектор модернізації вищої професійної освіти – в напрямку концептуально нової парадигми організації освітнього простору: від школи пам'яті – парадигми викладання (передача інформації) до школи мислення та розвитку – парадигми навчання (передача компетентних знань).

На даний час у контексті Болонського процесу має бути реалізована система освіти, яка орієнтується на компетенції та компетентності, які є провідними критеріями підготовленості сучасного випускника вищої школи до нестабільних умов праці та соціального життя.

Головною метою вищої освіти стає підготовка випускника, який в змозі скористатися знаннями, здатен критично мислити, обирати серед багатьох рішень оптимальне, а також професійно підготовленого до самоосвіти, самовизначення, саморозвитку.

Професіонал сьогодні має володіти усвідомленням себе як індивідуальності та бути здатним до само ідентифікації в ситуації не визначеності.

В професійній діяльності набувають більшої ваги інформативний та творчий фактори, відбувається процес «інтелектуалізації» та «дематеріалізації» праці.

Втрачається ідентифікація традиційних видів праці, порушується замкненість професійних каст, формуються плаваючі межі професій.

Професійна освіта втрачає орієнтування тільки на єдину можливу подальшу спеціалізацію.

Змінюється уявлення про професійне зростання спеціаліста тільки у вигляді кар'єрного росту на одному робочому місці, чи у штаті одного підприємства.

Підвищується цінність нестандартизованих характеристик робочої сили внаслідок персоналізації професійних завдань.

Модель освіти «освіта на все життя» має поступитися моделі, орієнтованій на «освіту впродовж всього життя».

В такому освітньому контексті самостійна робота студента стає все більш суттєвою складовою освітнього процесу. Необхідність поповнення знань впродовж всього життя потребує вміння самостійно одержати знання, потім застосувати їх практично.

Тому в викладацькій діяльності у Вищій школі особливої уваги потребує проблема мотивації, процесуального та технологічного забезпечення самостійної, пізнавальної роботи студентів.

Зусилля викладача мають бути сфокусовані на створенні осередку, який орієнтований на самостійність, інтерактивність і продуктивність діяльності студента, осередку який дозволяє формувати індивідуальний освітній досвід, що просувається за власною освітньою траєкторією.

Переміщення центру уваги в навчальному процесі на самостійну роботу студентів потребує інноваційних підходів до реалізації систем самостійної роботи у Вищих навчальних закладах, розробки нових дидактичних підходів для більш глибокого самостійного вивчення навчального матеріалу.

Інноваційні аспекти організації самостійної роботи студентів включають: зміну спрямованості педагогічних цілей на саморозвиток та продуктивну самореалізацію особистості студента; створення інноваційних програм, що навчають студентів стратегіям активного навчання; зміну характеру взаємодії викладача і студента, що орієнтована на активне включення студента у планування, реалізацію самостійної роботи та її моніторинг; зміну методичного забезпечення за рахунок більш активного впровадження креативних педагогічних технологій; використання творчих форм самостійної роботи.